Пролетареде ĥаму мәлатә, ёәкĥьн!

РЙА ТӘЗӘ

ОРГАНА КОММӘРК'ӘЗИЙА ПКӘ, СОВЕТА Т'ЭМРӘБЛЬНД У СОВЕТА МИНИСТРЕД Р'СС ӘРМӘНИСТАНЕ

«РЙА ТӘЗӘ» ОРГАН ЦК КПА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ АРМ. ССР

ХӘБАТЧИЕД МАЛЬӘБУНА ГӘНДИТИЕ QӘWАТА ХWӘ НАЬЕВШИНЬН, WӘКИ БЬ СӘРӘКВАННИА ПАРТИА КОМУНИСТИЕ У КОММӘРК'ӘЗИЙА WЕИӘ ЛЕНИННИЕ ПЛАНА ПЕШДАБЬРЬНА МАЛЬӘБУНА Т'РСС ГӘНДИТИЕНӘ МӘЗЬН БЬ АЧЬХИ Э'МРДА МИАСӘРКЬН.

№ 13 (1553) | Пенщшэм, 13-е февралә сала 1964-а | Оимэт 2 капек

Э'ламәтийа информацион

Дәрĥәqа Пленума Комитеа Мәрк'әзиейа Партиа Комунистиейа Т'фаqа Советиеда

10-е февралә сала 1964—а к'очка Кремлейа Мәзьнда Пленума Комитеа Мәрк'әзиейа ПКТ'С вәбу.

Qәйдәр'ожа пленумеданә пьрса "Дәрĥәqа интенсификасиа дараниңд малЬәбуна гӘндитиеда сәр ĥ'ямә бь фәрти хӘтбандьна ахпе, пешдабЬрьна авдане, механизасиакЬрьна комплекс'ая у р'ьк'ьнкЬрьна дастаниңеб бЬм у щер'бандЬна пеш бона зу зедэкЬрьна дараниңа ĥаськата малЬәбуна гӘндитие".

Дәрĥәqа ве пьрседа министре малЬәбуна Т'Р'СС гӘндитие ĥав. И. П. ВОЛОВЧЕНКО бь дакклад пешда Ĥат. Ве шуңда Пленума КМ ПКТ'С р'ьдаклада сәдре йэкбуна „Сойуэселхозтехника"—еĥа Ь'эмт'әдие ĥав. А. А. ЕЖЕВСКИ бьНист.

Р'уньштьна эвареда сәдре комитеа Т'Р'СС Дьжтейа дараниңе алне хwэлиЬа авдане у малЬәбуна эведа ĥав. Е. Е. АЛЕК'СЕЕВСКИ, дэмсТрие Сэдре Совета Министре Р'УССФ пешьи, министре Р'УССФ дэранин у зэг'ирәкЬрьна ĥаськата малЬәбуна гӘндитие Л. И. МАК'СИМОВ бь р'ьдаклада пешда Ĥатьа.

Пленума КМ ПКТ'С бса жи р'ьдаклада министре малЬәбуна Р'ЭСФЬнЬкед т'фаqиейа гӘндитие, ĥаже министред дэранин у зэг'ирәкЬрьна ĥаськата малЬәбуна гӘндитиейа р'эсфьнькед т'фаqие бьНист.

К'ьатьед КМ партиед комунистиейа р'ЭСФЬнЬкед т'фаqиейа дӘда, к'ьатьед Комитеа Мәрк'әзие, к'ьатьед КМ партиед-комунистиейа р'ЭСФЬнЬкед т'фаqие — сәдре бЬуроа алне сәрәкваниңкЬрьна малЬәбуна гӘндитиеда, к'ьатьед комитеед п'әрwалата у комитеед ĥаськата партие, кӘ сәрwагание ль пьрсед малЬәбуна гӘндитие дЬкьи, сәдред комитеед р'эсфьнькед т'фаqиейа контролиЬа партиае-дэwазие, сәрwеред п'әрез малЬәбуна гӘндитие ед КМ партиед комунистиейа р'ЭСФЬнЬкед т'фаqие, комитеед п'әрwалат у комитеед марзайа партиае, к'ьатьед комитеед округаЬа партиейа пешьи, к'ьатьед комитеед сәрwертиед колхоз-совхозиейа дэранинеЬа партиае, сәрәкед сәрwертиед колхоз совхозиейа дэранине, сәдред Советед Министред р'эсфьнькед т'фаqие, дэмсьтьред комшюбхЬьна Советиеда сәдре министре хбйтс'әраЬа п'әрwалата у марза, министред чекЬрьна у сәдред комитеед Дьжтейа алне чекЬрьна р'ЭСФЬнЬкед т'фаqиеда, к'ьатьбе КМ р'ЭСФЬнЬкед т'фаqиейа комсомола, сәдред КМ" т'фаqед п'ЭСФЬнЬкеде, министред малЬәбуна гӘндитие, дэранин у зэг'ирәкЬрьна ĥаськата малЬәбуна гӘндитие, малЬәбуна авe, ед р'эсфьнькед т'фаqие у автономие, сәрәкед сәрwертиед п'әрwалат-у марза, ед дэранин у зэг'ирәкЬрьна ĥаськата малЬәбуна гӘндитие у малЬәбуна авe, сәрәкваниед—мелиоративиейа чекЬрьнейа мэзьи, директоред дэстчекаиед машинчекЬрьна малЬәбуна гӘндитие у сәрәкед бЬуроед wано конструкторие, сәрәкед стансиаед машина—щер'бандие, п'ешәкЬрьна колхоза, совхоза, сәрwертиед колхоз—совхозиейа дэранине у стансиаед щер'бандье, сәдред ĥьнк колхоз у директоред совхоза; пешаваед малЬәбуна гӘндитие, к'ьатьед т'эшкилатед колхоза у совхозиәйа партиае, бЬмдаред, кӘ дь дәрэqа малЬәбуна гӘндитиеда дьхэтьи, директоред идарей малЬәбуна гӘндитиейа бЬм—изгар'ие у идарей хwәндьнейа мэзьи, сәдред йәкбунед „Селхозтехникейа" р'эсфьблика, п'әрwалата у марза, министр, сәдред комитеа, сәрәкваниед т'эшкилатед марк'эзие, идарэ у сәрwертиа, ед Т'Р'СС у р'УССФ, хабатчиед сәрwертиа плана Т'Р'СС—йэ Дьжлате, чекЬрьна Т'Р'СС—йэ Дьжлате, Шежра Мальәбуна Т'Р'СС Шqиа'тие, комитеа сэнайа нәфтебщорькрьне у нәфтк'имиаейа Дэwлэте, комитеа сэнайа к'имиаейа Дэwлэте, комитеа машинчекЬрьна автотракторие у малЬәбуна гӘндитиейа Дэwлэте, комитеа Совета Министред Т'Р'СС—йэ зэг'ирәкЬрьнейа Дэwлэте, Министрийа малЬәбуна гӘндитие, комитеа Дьжлатейа дараниңе алне хwэлиЬа Т'Р'СС—йэ авдане у малЬәбуна авданеда, "Сойузселхозтехника"—еĥа сәрwаган, хабатчиед Ордийа Советие у Флота Эскарие—Бэ'ирейа партиае-сайасатие, р'едактреа газет у коваред марк'эзие, хабатчиед апарата КоммЭрэзийа ПКТ'С, Совета Министред Т'Р'СС у р'УССФ у Сэдртиед Советед Т'Р'СС у Р'УССФ Т'эwрабльнда шабдар ĥатьна э'эгдифьзьрие, кӘ т'эви хабата Пленума КМ бьи.

❀❀❀

11—е февралә сала 1964—а Пленума Комитеа Мәрк'әзиейа ПКТ'С хабата хwэ пешда дьбьр.

Р'уньштьна сбеда бь р'ьдаклада дэрĥәqа пьрса „Дэрĥәqа интенсификасиа дараниңа малЬәбуна гӘндитиеда, сәр ĥ'ямә бь фрати хӘтбандьна ахпе, пешдабЬрьна авдане, механизасиа комплекс'ае у р'ьк'ьнкЬрьна дастаниңеб бЬм у щер'бандЬна пеш бона зу зедэкЬрьна дараниңа ĥаськата малЬәбуна гӘндитие" министре малЬәбуна Р'СС Украиналейэ гӘндитие ĥав. М. С. СПИВАК, министре малЬәбуна Р'СС Белэр'усиалейэ гӘндитие ĥав. С. Г. СКОРОПАНО, дэмсЬртие сэдре Совета Министред Р'СС Қазахстанейэн гӘндитие ĥав. М. С. ЛЬВОВ-РЕСКИ, дэмсЬртие сэдре Совета Министред Р'СС Узбекстане, министре дэранин у зэг'ирәкЬрьна ĥаськата малЬәбуна гӘндитие ĥав. Х. А. ИРГАШЕВ, дэмсЬртие сэдре Совета Министред Р'СС Тащкистанейэ пешьи, министре дэранин у зэг'ирәкЬрьна ĥаськата малЬәбуна гӘндитие ĥав. Х. Н. МИРЗАЯНС, дэмсЬртие сэдре Совета Министред Р'СС Гбрщстане, министре дэранин у зэг'ирәкЬрьна ĥаськата малЬәбуна гӘндитие ĥав. З. В. ГЕЛДИАШВИЛИ пешда Ĥатьа.

Р'уньштьна эвареда бь р'ьдаклада дэмсЬртие сэдре Совета Министред Р'СС Адрбещанейэ пешьи, министре дэранин у зэг'ирәкЬрьна ĥаськата малЬәбуна гӘндитие ĥав. А. К. ОРУШЕВ, дэмсЬртие сэдре Совета Министред Р'СС Молдаваейэ пешда, министре дэранин у зэг'ирәкЬрьна ĥаськата малЬәбуна гӘндитие ĥав. М. И. СИДОРОВ, дэмсЬртие сэдре Совета Министред Р'СС Киргизейэ пешьи, министре дэранин у зэг'ирәкЬрьна ĥаськата малЬәбуна гӘндитие ĥав. П. Г. ЯКИМУК пешда Ĥатьа.

Пленума КМ ПКТ'С хабата хwэ пешда дьбь.

Пленума Коммәрк'әзийа ПКТ'С

Дәрĥәqа пьрса qәйдәр'ожа министре малЬәбуна Т'Р'СС гӘндитие *И. П. Воловченко* бь дакклад пешда Ĥатьа.

Пэй Пленума Комитеа Мәрк'әзиейэ ПКТ'С декабрер'а дэ моĥ дәрбэз бунэ, эw дьбежэ. Дакклад ĥэвале Н. С. Хрущов у к'елма wиЬэ к'ётасие пленумеда, qраред qәбулькрьи дәрĥәqа бь лэз пешда бь р'ьн'а сэнайа к'имиаеда. дәрĥәqа бь щарәжена зедэкЬрьна апа мәдэниеда ĥь алне мәрьвед советиеда бь дьл ĥатнэ qәбулькрьне у ь'ӧба wэт'эн-ь'ьзиейэ мэзьи пешда анин.

Програма Партиа Комунистиеда ĥатнэ к'ьшшкрьне, wэки р'ёа пешдабЬрьна малЬәбуна гӘндитиейэ сәрәка — эw бь ĥәр тәпэри механизасиакЬрьн у интенсификасиакЬрьнейа. Ĥна ĥ'эму мэдал бона wе йэке ĥэна. wэки wе готьна партиейэ програмине бькю шӧхЬлвания колхоза, совхоза у т'эмамийа хабатчиед гӘндэ практик.

Миасәркьрьна интенсификасиа т'ьме нава пешдачЬрьна дараниңа малЬәбуна гӘндитиейа социалистиейэ гӘндитиеда ĥ'эсаб дЬбэ эгэпэка т'эзэйа бЬльд. Т'эне мәрьвед нодурдити дькьрьи бЬфькрьи, wэки апа мәдэние у мэщалед материалие-техникиейэ майни ме бькьрабЬи бь хwэ тьштед э'щёд бькьи. Ĥ'ямә ачЬхиед колхоз у совхозед пеш, р'эдәма к'ижана щэм мэ дьĥиже ĥ'эзара, эwэ, wэки мэщалед материалие-техникие лъ wьр дәсте занадәнэ. Ĥ'эму тьшт бь мэр'ьзанин, щер'бандьи. бәрк'-тйа мэр'ә т'ьредайӧ, кӧ бьгьнижно нета пешдак'ьшандьи.

Дәранина ална мәдэние сала 1970—е бьНиньнь 70-80 милион тоннайи мэ т'эвеша дькь. Ле эм готи р'ьзд ф'эм бькьи. wэки к'ямиакЬрьне wи wи чахи к'әра wэси бЬдэ, wэхта эw анэгори бьльдькрьна т'эмамийа культура дараниңа малЬәбуна гӘндитиейа.

Бь нета мә, Воловченко дьбежэ, кадред щийэ сәрәкван, хӘбатчи у ь'ешәкзанед бЬм готи гӘндәрийа хwэ бЬднэ сәр ван пьрса:

Готи бь щабдарйо мэзьнэа алне хабтандьна ахпа мәдэние у мэщалед к'имиаеЬй майи нава малЬәбуна гӘндитиейа йэки щер'бандЬна мэ у wолатед дәрэкэйэ пеш бьи:

П'әрвэкЬрьна ахпа мәдэние лъ сэр зона, марза, сәрwертиед дэранине у малЬәбуна р'ает т'ьшкилЬь, бь wи ь'эсаби, wэки ĥәр qәwлоки башqэда мэщала р'еал ĥабэ бона ЛЬЬ ольдькрьна дараниңа ĥаськата малЬәбуна гӘндитие.

Кадред колхоз у совхоза бь массайи ĥини мет'әдед хабтандьна ахпа мәдэни, ĥербисэда у мэщалед к'ижана прогресив бькьи. кӧ нава хwэлиЬёщёркьрьи у ь'эйwанәтхwәйкьрьнеда тенэ хабтандьне;

Министрийа Т'Р'СС малЬәбуна гӘндитие, кӧ ĥини щер'бандьна хабтандьна ахна мәдэние лъ р'Г'Д. у ӧса жи лъ Англиае, Штатед Америкаейэ Йэкӧуйи, Ноланд-диае у wолатед майии буйи, лазьм ь'эсаб дько, wэки wеЛегда ӧбльхдарйа агрок'имиаейэ дэwлэтейэ йэкбуйи бь т'ор'а лабораториаед агрок'имиаейэ фрәва газькьи, кӧ бь апаратура ĥэра т'эзэва силь'ькрибӧ.

Дакладчи дьдэ к'ьше, wэки ини исал тер'а ĥатйа дитьше, кӧ 10 милион тоннайи ахна мәдэни нава чандьнед культред ь'әбе наида бьднэ хӘтбандье, ле сала 1970—и — 30—35 милионе тоннайи.

Чь тьнэри р'ьндэ. wэки бәрбь ĥэ'ькрьна хӘбтандьна ахпа мәдэние бьи? Пленума Коммәрк'әзийа ПКТ'С декабредэ р'ьсет ĥатэ к'ьшькьрьне, wэки бона лэз зедэкЬрьна бәрэвкЬрьна ĥанэ т'ӧмэри нава ван салед неэикда, лазьмэ щие э'ъльи бьднэ ĥэ'ьед Кавказа ЬЬмалейэ нем. марзед хwэлиЬа па мәдэние ль р'ГД. у ӧса жи ль Англиае, Штатед Америкаейэ Йэкӧуйи, Ноландиае у wолатед майии буйи, лазьм ь'ьсаб дькьи, wэки wеЛегда ӧбльхдарйа агрок'имиаейэ фрәва газькьи, кӧ бь апаратура ĥэра т'эзэва силь'ькрибӧ.

Дакладчи дьдэ к'ьше, wэки ини исал тер'а ĥатйа дитьше, кӧ 10 милион тоннайи ахна мәдэни нава чандьнед культред ь'әбе наида бьднэ хӘтбандье, ле сала 1970—и — 30—35 милионе тоннайи.

Чь тьнэри р'ьндэ. wэки бәрбь ĥэ'ькрьна хӘбтандьна ахпа мәдэние бьи? Пленума Коммәрк'әзийа ПКТ'С декабредэ р'ьсет ĥатэ к'ьшькьрьне, wэки бона лэз зедэкЬрьна бәрэвкЬрьна ĥанэ т'ӧмэри нава ван салед неэикда, лазьмэ щие э'ъльи бьднэ ĥэ'ьед Кавказа ЬЬмалейэ нем. марзед хwэлиЬа р'эшэ мәрк'эзие, ĥэ'ьед хwэлиЬа мешэ у баста у р'эх мешэ, лъ к'ӧ qәwлед баш ĥэнэ бона бь к'ардари хӘбтандьна ахпе.

Лазьмэ әса эw чандьнед культред ь'әбе наи ĥэ'ьед хwэлиЬа нәр'эшда, ле ӧса жи бь норма т'амва ĥ'эму чандьнед культред ь'әбе наи э'рде авданеда бь ахпа мәдэниеда р'эзикьи.

Wэи эонада, лъ к'ӧ немаки кема, wе р'эрмеда п'ьр'аийа ĥэ'ийа бещёркьрьне на хwэлиЬа дем у хамда ахпкьрьна культред ь'әбе нан ван чэнд салед неэикда готи ĥ'ямли. бь дэса суперфосфатейэ ĥьцкьна чандьнайар'э т'эвеша цертэ-щергэ бе дәрбэзькьрьне.

Дакладеда гӘндәрикә мэзьи дараниңэ сәр wе йэке, wэки лазьмэ мэщалед фәрэ бь-э'ёрмьи бона к'ьлскьрьна хwэлиЬа тьрьщ дьа р'ьзд хӘтбандьна ахпа ӧрганик у бь т'эшкилдари ĥиикрьна агрок'имиаейэ т'ӧмэри

(Пайатьн р'уе 2-а)

Пленума Коммәрк‘әзиә ПКТ‘С

(Дәстебун р‘ре 1-е)

Т‘ңәңа Советңеда, һәм Вологченко дьбежа, һәр бьңәлникр‘а жь дә һектар хwәлийа чаңдье зедәтьр дьк‘ьвә, ве р‘әәмеда һектарәк хwәлийа р‘әкъри. Әw йәк‘ьңбуйәка мәзьқ. Әгәр әм wе хwәлие р‘ает бьдңа хабтаңдье, wи чахи ңәм мә наң, гошт, шир. шәкьр, картол, п‘ьңцар‘ у насьлота майни ве п‘ьр‘бә.

Ле дь ньңәк цийа бекәлие дьйьн у п‘ак‘ ңйа ңадәсәр хwәйкьрьйа дәwләмәиндтиед хwәлие. Лазьмә закөңәкә мәхсус әәбул бькьң к‘ьңаңеда шабдарийа ь‘ьму идара, ‘ә‘шкилата, колхоза у совхозәйә бәрк‘ ньбң бңа хwәйкьрьйа дәwләмәндтйа хwәлие, бңа бь әьлъбәнди хәбтаңдьа хwәлиед мьлйьбуйа гөндитие. Ңйа иди бса жи пер‘а ңиштйа, жи wәлаете мада. Ь‘әсабкьрьйа ә‘рде дәwләте алие башбуйа хwәлиеда бьдңә дәрбәзкьрьйе — кадастра советиейә хwәлие сазьқи.

Комитеа Мәрк‘әзиейә партиае, дакладчи дьдә к‘ьшие, бь инисиатиеа Н. С. Хрущөв система хwәлибегкьрьйеңә гиңадәзитие да бь-лукьрьйе. ‘Йа кө чаwа бь бләни, бса жи алие шер‘бандьа пешдад дәст ңадьда.

Wәлате мәйи фрәда, бь хwәли у ңwа wейи wр‘ә-шур‘зва, ңабә. wөки системәкө хwәлибегшкрьйе ниңшан дьи. Өбсура система гиңьдәзитие әw‘ә, wөки әw жь ә‘мр. жь шер‘бандьа мьлйьбуйа гөндитие ьатйа бь р‘ңие у авторед ве әw бәр‘ хwә дәрхьстбуйи у әw ь‘әсаб дьқьри чаwа системәкә бңа дьмьдтйа wәлете т‘ьк т‘әне. Ањәгри қәwлед ңәр зоңәкөйә т‘абийәте у спесиализасиа мьлйьбуйа wейи гөндитие системед хwәлибегшкрьйе гәрәке шөда бьи. Бьрйьдада ңйа т‘әкмьрьйа система хwәлибегшәрьйе, шиwәркрьйа дәранина мьлйьбуйа гөндитие у к‘ьшькрьйа структура мәзилед чаңдьйийа гәрәке пьрса зедәкьрьйа дәранина ңанр‘ә бена ь‘ьредане.

Кукуруз мөшалөкө фәрәзө бона зедәкьрьйа дәранина ңан у дәбре. Wәхте к‘ьшь дьқьш, wөки гәрәке йь к‘ө кукуруз бьөиньи, гөти галк тьшти ь‘әсаб ььдьи. Ль ңйа ңөй‘йа, ль кө шур‘е гәньме пайизә у културед ь‘әбе ңанә мйиңә әк‘ңр‘әк ахп дьқьи, әкне wан жь е кукуруз ь‘ьдьдтйа, гөти wан култура бьиньи.

Шдйә, wөки бир биньи, ве фькра ңвале Н. С. Хрущөв, кө әwи дәрһәqа не пьрседа Пленума КМ ПКТ‘С декабреда гөтйә: „Әw култура, йа кө әәwлед ңәр зоңәкеда ак‘ңе ьәри бьльнд дьдә, дйа р‘ьбд бәрге хабате дьгрә. малһьбуйеда әw култура гәрәке бьбө кultура а‘ъльи“.

Ме шунда дакладчи дәрһәqа ме йькеда хәбәр дьдә, wөки гөти парка кolхоз у совхозәйә машина дйа н‘ак‘ бьдңә хәбтаңдье у хәбата трактора у комбайнйа дә сьөрйа бьдңә т‘ошкилкьрьйе. Әw бса жи пьрсе датйиө, wәки машиниә сөдйа т‘әзә сазьқи, ед кө анагөри хwәс-тьңед wә‘дә ңйабьи.

Ьэв. Вологченко wәхте сөр пьрсед п‘ьккьрьйа т‘өхьм сокьри, да к‘ьшие, wөки әгәр ь‘әму колхоз у совхозә т‘өхьме кultуред ь‘әбе ңани ьәри баш у ьйбрид бьңандьа, зве йьке ме мәшал бьдә-кө жалет жь милиардик п‘ьт-ти з‘әфьр нан зедә бьстандьа.

Лазьмә, дакладчи дьбежә, нава ван салед незикда бьиньиңә ме йьке. wөки т‘әмамйа мьлйьбуйе т‘өхьм бе п‘ак‘ьрье, башбуйа т‘өхьм бе бльдәкьрье, ь‘әму колхоз у совхоз гәрәке ьәр т‘әне т‘өхьме шур‘е бона пө-ьңйаи к‘ьшькьри у ьйбрида бьиньи. П‘ак‘ьрьйа шөхөе ле т‘өхөр‘а т‘әвәйи әм гәрәке хәбата бона сазьқьрьйа шур‘е т‘өхьме йьа р‘ең у ьйбридайә т‘әзә бьдңә гөмрөһ‘кьрье, ед кө анагөри хwәстьиед wә‘дә ңйаңә.

Дакладеда пьрсед һ‘әйwанәтхwәйкьрье цики мәзьи ьәри. Интенсйфиасена малһьбуйа гөндитие, дакладчи дьдә к‘ьшие. гәрәке пешдалбьйа һ‘әйwамәтхwәйкьрьйеңә әәз бьдә бе-хофкьрье. Әйа пешдалбьйа һ‘әйwамәтхwәйкьрьйеңә р‘ә-ре э‘ьwли wөй‘кәмкьрьйа бңга дәбре у п‘ак‘ьрьйа шөхөе ьдьсне һ‘әйwанәтр‘а ть-редәйә.

Проблема мөй‘кәмкьрьйа бьиньи дәбре бәре э‘ьwли дәранина у бьйиже ь‘әтаи 14-16 милиард н‘ут. әw ләзьмә бона һ‘әму шур‘ед һ‘әйwанәт, илаһи, бона хьызира у тәйрада.

Бона һ‘әтани сала 1970-и бәрәкьрьйа ңанә т‘өмари ңәдәйә у бьйиже һ‘әтаи 14-16 милиард н‘ут, әа йьке ме мөшалее бьдә, кө һ‘әйwанәтхwәйкьрье, йа кө чьңас дьчә зедә дьбә. бь дәбра ськкьрьйа п‘ак‘ бьдә р‘әзйкьрье. Ле әва йьке гәрәке т‘ө шәкьрдәйә гөйдәрййа мә сәр дәранина дәбра тәр‘—силосе, р‘әйшәк, картола у дәбра майин ңәдә сьсткьрье.

Гөти зонед башқа-башқа бь бль шур‘әки незикь сафи-кьрьйа пробена дәра ңәбьи. Лазьмә һәр әкәрда қәwлед цн бьһ‘әси, чька һәр малһьбуйәкеда ңабуна ме у спесиализасиа һ‘әйwанәтхwәйкьрье чаwа неңида бона чаңдьйийа дәранина у пешкәшанед коллхоза гәрәке бь хwә бьзань-бьи, чька әwе жь һ‘әсабе чьчапа дабрейә лазьм бьдңә сәр ңва. Һәр шер‘бандьәкә, ңйа гәрәке бьхwәзьи пешдәнина бона чаңдьйийа ме културе ль стбе ме-рьйе бьалиньи, гөти гәрәке бөнөк‘әрьйеңе.

Жь ме критикькьрьйа р‘әст, йа кө дәрһәqа система гиңадәитиеда ьатьбу кьрье ңьңәк хәбатиийа әw йьк р‘әст фә‘мьөкрьйи бь т‘әмами иди гөй ңадәиз сәр чаңдьйийа културед-гиңе. Ньңәк цийа ььтрьеи, wөки ь‘әтаи ңәщө у қббәөңщ жи бьчиньи: „Ть дит ньшкеиа тө к‘әтаи нава гиңәдәитйа!“ Өва йөка бь шарәкеда р‘әст ңйа-ңе. Инк‘әрьйа система хwәлибегшәркьрьйеңә гиңадәштие надә к‘ьшие, wөки гәрәке иди кultуред гиңе ңачньи, ль кө чаңдьйийа wан дәст дьдә у к‘ардәрә.

Т‘әмамйа шер‘бандьа һ‘әйwанәтхwәйкьрьйа дьңйае. бса жи шер‘бандьа колхоз у совхозед wәлате майи пеш, ңәв. Вологченко дьбежә, ве йәке зә‘ф рьид дьдә избатькрье, wәки ңәр т‘әне бь сәйа р‘ьңд т‘ошкилкьрьйа шөхөе п‘ккьрьйа цьсне һ‘әйwанәт дькары бьгңжа ңасьлеградйа һ‘әйаңата бьлд.

П‘әрәкә дакладеёз мөзьи дәрһәqа проблемед бңме малһьбуйа гөндитиеда, пьрсед ңазькрьйа кадра-р‘ешәнәед малһьбуйа гөндитиеда у р‘ьк‘ьккьрьйа дәстаниед бльм у шер‘бандьа пешдәнә дь хбата колхоз у совхозәда.

Интенсйфиасена дәранина малһьбуйа гөндитие, • ве шунда дакладчи дьбежә, ве йәке бәрк‘ дьқwәза. wөки гәрәке пьрсед майинө ферз жи бенә сафикьрье, у бәре э‘ьwли, гөти шер‘бандьа планкърье нава малһьбуйа гөндитиеда бе п‘ак‘ьрье у ь‘әрайа дәранина гөндә материалие бона зедәкьрьйа дәранина ңасьлота хwәлибегшәркьрье у ь‘әйwанәтхwәйкьрье бь-хофкьрье.

Гөти ңәр т‘әр‘бандьәкө фәйде планкьрьйа дәранина колхоз у совхозәйә к‘ьшькьри бәрк‘ бе гөйкә‘әркьрье, колхоз у совхоз гәрәке ңәр т‘әне бзанибь. wөки гөти бь ңане чьңас ңасьлота хwәлибегшәркьрье у ь‘әйwанәтхwәйкьрье бьфтөшдо дәңлөте, мөщалее бьдңә wан, wөки әw бь хwә фрарқьи ль сәр к‘ижан мәзиле ве чь культуре бьчиньи, ве чь ь‘ийәни у чьңаси хwәйкьи.

Дакладчи дьдә к‘ьшие, wөки әәwлед ңәр дәранина бона бльдкьрьйа ь‘әwәс-к‘ьрйа хәбатиед гөндә материалие хәмхөрйа бьи бьдңә к‘ьшие. Әw мьхсе. кө дисә сәр малһьбуйа гөндитиеда бьи хәрәкьрьйе, ве ьңне к‘әра экономикеда п‘ак бьдә, гава хәбәгиед малһьбуйа гөндитие нә кө бь морали, ле бса жи алие материаледа ь‘әwаск‘әрьи, ве әw мөщалана п‘ак бе-ңа хәбтаңдье.

К‘бтаседа ңва. Вологченко кө дьбежә:

— Изне бьдьи Пленума Комитеа Мәрк‘әзиейә партиа мә, т‘әмамйа цмаз‘та советие бьдңә бәwаркьрье, wөки хәбатиед малһьбуйа гөндитие, кадред мөй‘ сәркөваи. шөхөблаңеда бәлә малһьбуйа гөндитие п‘ешкөзан у мәрьед шер‘бандьа дәwата хwә ңабеөшиньи, кө бь сәркөваийә Партиа Комунистие плана пешдабрьна малһьбуйа т‘ГСС гөндитиейә мөзьи ә‘мрда бь ачьхи миасөркьи у‘ бь wе йькеда әмаже хwәйи лайиң бьйкьө ңава шбхөе чекьрьна комунизмейә һ‘амцмаз‘тие.

❀❀❀

Ме шунда сәдре йәкбуна „Сөйузселхозтехника“ еёә һ‘әмгәфие *А. А. Ежевски* пешда ңат бь р‘әздаклада — „Механизасиа комплек‘си — мөщала интенсйфиасена дәранина малһьбуйа гөндитиеда фәрзә“. Әw дьдә к‘ьшие, wөки нава ван дөй сәлед пашьвда wәлете хәбатиед хwәла гөмрәһ‘ ңатйө кьрье алие сильһ‘кьрьйа малһьбуйа гөндитиейә техникеда. Әwе йәке мөщал да, wөки колхоз у совхозәда дәранинйа хәбате бь 1,8 милиард ңйа әәдьки Ңйа нава малһьбуйа гөндитиеда 2,6 милион трактор (бь һ‘әсабе е 15—qәwати) ңәнә. Колхоз у совхоз чьқас сала бйае 1,3—1,4 милиард манати машина у ңашитед малһьбуйа гөндитиеда дьстиньи— пенщ щара дйа зә‘ф ңа кө сала 1953-а.

Ле дьсала пашьида гөһастьиед мәзьи к‘әтьнә нава техника малһьбуйа гөндитие. Ңйа сәнәйа ма жь 660 малһьбуйа машитйа дьстиңата бәрдьдә, хбтаңдьа к‘ижана мөщале дьдә. wөки бещәркьрьйи у бәрәкьрьйа кultуред бсәйи чәтьи, чаwа кукуруз, пәмбб, сьләед шьккьр. картола у кultуред маһйин бь комплек‘си механизасиа бьқьи.

Ь‘әсабкьрьйа дьдьңе к‘ьшие, wөки әгәр нава практика хбата п‘ьр‘анийа кolхоз у совхозәда мехәнизасиа у технологиа комплек‘си р‘ьк‘ьқьи, йа кө жь алие механизаторед пешда те хбтаңдье. ви чахи мьхсе сәр хәбата дәранина кукуруз, сьләа, пәмбб у картола дьқарә бь 60 салафа бе көртьқьрье.

Бь фькра мә, оратор дьбежә, wи ңйа дьқарьи ңьңәк пе пешда бьк‘ьшиньи, wөки бәрәкьрьйа кукуруз, сьләед шьккьр, ноқьтка, лобийайә комплек‘си салед 1966—1967—да миасөркьи: йа һ‘ьбе ңан, пәмбб, картола у wан кultуред майин—сала 1968-э.

Бона миасөркьрьйа механизасиа комплек‘си нава һ‘ьмму ч‘ьлед малһьбуйа гөндитиеда бь һ‘әсабьлңдана qәwлед зоңәа бәщщ-бәщщ гәрәке ваи сазьқи, wөки бәрәкьрьйа кукуруз, сьләед шьккьр, ноқьтка, лобийайә комплек‘си салед 1966—1967—да миасөркьи: йа һ‘ьбе ңан, пәмбб, картола у wан кultуред майин—сала 1968-э.

Бона миасөркьрьйа механизасиа комплек‘си нава һ‘ьмму ч‘ьлед малһьбуйа гөндитиеда бь һ‘әсабьлңдана qәwлед зоңәа бәщщ-бәщщ гәрәке ваи сазьқи, фькра бйм у конструкторие бьдңә щвандьне соба ләз пешдабрьн т‘ошкилкьрьйа дәранина ваи машина.

Ньңәк. Ежевски дьда к‘ьшие, wөки чаwа Пленума КМ ПКТ‘С мартеда (сала 1962 -а) ңата ништандйие, wөки р‘ә пешдабрьна процеса технике сәрәка нава механизасиа малһьбуйа гөндитиеда — әw ведьқьрьйа qәwла таракторайә, әzчуйина wаңа хбатейә, р‘ь-к‘ьқьрьйа техника ңонфра у универсалкьрьйа машина-ңа. Ңйа сөнәйе дәстрь, wе йәке кьрййа. wөки щертөк ләзьмә тбһастьиә, кө трактор-ред дңа зор бәрдьи. Хәбатәкө бәрбьч‘ә ве әса әи алие сазьқьрьйа техника ңонфра у универсалкьрьйа машина-да ңатйө кьрье.

Р‘ьздаклада эп‘ещщ щдабуйа пьрсед п‘ьккьрье хәбтаңдьа техника малһьбуйа гөндитие колхоз у совхозәда. Гьли дәрһәqа ңьдана шарп‘әзбуна машинада, р‘әст хәбтаңдьа трактора у машина-тәшкилкьрьйа у универсалкьрьйа машина-да ңатйө кьрье.

Р‘ьздаклада эп‘ещщ щдабуйа пьрсед п‘ьккьрье хәбтаңдьа техника малһьбуйа гөндитие колхоз у совхозәда. Гьли дәрһәqа ңьдана шарп‘әзбуна машинада, р‘әст хәбтаңдьа трактора у комбайнйа дбсьредә, бь техника р‘әст мqати әекрьйа парқа машинадәнө. Оратор дьдә к‘ьшие, wөки иди сала 1965-а тер‘а те дитйие, wи ка дө сезинйа трактореқ кө бена тәзәкьрьйе 80 салафед һ‘әwокед колхоз у совхоза сьнә‘тханед спесиализасиакьрьйа у заводед „Селхозтехникеда“ бьдңә т‘әзәкьрье. Гьли дәрһәqа же көвекдиө, wөки бь ңа п‘ак‘ьрьйа колхоз у совхоза бь малһьбуйи к‘ардәниниә, кө сьнә‘тханед wәлете әзәкьрьйа капиталие бь дәмүдәзгед бһава ңәбьи.

Чаwа гавәқе пешьи бона р‘ьк‘ьккьрьйа тәзәкьрьйа спесиализасиакьрьйи сәр ь‘ьме индустриал мөщала тезә‘франдье, wөки ивве сазьқьрьйа пешьида лъ һәр мәрзе к у һәр п‘әрwәлатәкеда жь пенщ сьнә‘тханед бщи ңәсмктьр сазьқи.

Ме шунда оратор дәрһәqа wан пьсданинед „Селхозтехникеқе“—да мөзьи ә‘ъ бәр дьдә, кө әw гәрәке алие к‘ьмиакьрьйа малһьбуйа гөндитиеда алие‘әрие бьдңә колхоз у совхозәа. Бона мәзьи сәркьрьйа wан пьрс‘ьаниә ләзьмә һ‘әму хәләqед „Селхозтехника“—да фөлькьрьйа к‘ьмиакьрье сазьқи.

Гава оратор дәрһәqа п‘ред запасед хәбәрда, гөти wөки ләзьмә т‘әслими плаи Дәwләте у Шөwра малһьбуйа т‘ГСС цмаз‘тие бьқьи кө әwана мөщала бьдңә бона бона малһьбуйа гөндитие бь ңа ере. запасед дьқьи т‘әмами бьдңә р‘әзикьрье.

Р‘ьздаклада бса жь пьрсед хбата т‘әви қадред механизатор у бащ ңазькрьйа техника малһьбуйа гөндитие бона хәбата чаңдьийа бңаре щики мөщәртьи.

❀❀❀

Р‘ьңштьна пленумей әзераеда сәдре комитеа Дәwлатейә дәранине йа хwәлебещкрьйа авдайи у малһьбуйа т‘ГСС аве һ‘ьс *Е. Е. Алеҫ‘севски* бь р‘ә-дьклад пеш ңат. әw дьдә к‘ьшие, wөки авдан мөщала ңәрә гөмаи у ңәрә бәшә бона интенсифиасена хwәлебещкрьйе бь ңөһ‘иеда ңө немайа хwәлиеда т‘ьм т‘өно у ңьдьқьи. Ңйа 9,5 милион һектар мөзилед хwәлиеда әа wәлетә авдане ңәнә.

Хwәлийа авдайи нава экономика wәлетда р‘ьқьи фәрз дьлиза. Т‘әмамйа пр дукена культура бсайо фимат ан, чаwа кө ңәмббйа, wө чаңдьийа сор хwәлийа ав

(Пәйһатьи р‘ье 3—а)

Пленума Коммәрк'әзийа ПКТ'С

(Дастлэпи рус 2-а)

дайи те бәрэвкърыле. К'эмэ-ла хчалийа авдайи галак мэзын дь дәрэща бь п'ьи-шар'ёва бехофкърына Москвае, Ленинграде. Донбасе, Урале. Р'ахднепре у мәрк'эзед сэнайёй майинэ гъ-шиед Қрыме у Кавказейа сэнцыкърыеёй цмаэ'тие, ле-ӧса жи бона гийлидына худ-туред техникийё башқа—башқа у фекийа.

Нэв. Алек'сеевски дьдэ к'ьвше, мэжи нэ н'эму цдийа хчалийа авдайи бь к'ардийа лазьмна те хәбтандые. Тоти ме фыкра кӧрт у бекер бьлно бәр бае, эм лабеде, мэжи һәр т'эне бәсэ ве бәри сэр доште дьи у иди эк'не бльнд ме бе стэндые. Бе фрасат у нәхэидэ хәбтандьна ве т'эне дькара зьраре бьдэ. Лазьма т'әрка ме йёке бльнд, гаэ хчалийа авдайи п'ак дңмәт накьы, готи дәрэща сәрэкаеникьына хчалийа авдайи бьдно бь-льндкърые.

Н'эсәбкърыеи дьдьно к'ьвше, оратор дьбежэ, мэжи нйа иди дьбэ кё 2,6—2,8 милион һектар мэзнед хчалийа авдайи бона куль-туред н'эбе наи бьдно хәб-тандые у 950 милион п'ут нане бе стэндые, дэwса 155 милион п'ут нане кӧ сала 1965-а нәтьбу стэндые. Кежэ-жи һектар жь н'эсәбе чекърына иригасионэ т'эзэ нава ван салед незикда сэр 2,8 милион һектар хчэли жи культуред н'эбе нан ве бенэ чандые, эва йёка ме мэщалее бьда, мэжи бәрэвкъ-кърына нане т'ӧмәри, кӧ жь хчалийа авдайи те стэндые, бьгънынэ н'этани дӧ ми-лиард п'ути.

Нэв. Алек'сеевски дэрһэда чекърына иригасионэ галэк мэзьлда шьроэкърь, кӧ wа-летда — эв Окта Орт'э ул-щынуба Украинае, нэй'нед Кавказа Шьмале у ль По-волже, ёса жи ль нэй'нед wалетэ майинда пешда дь-чэ. Wер'а т'эвайи оратор йё-ди не йёке дьдэ к'ьвше, мэжи лазьмэ техника приги-сиае, илайи ви авдане бь цд-рокеа бьдно т'эмәрине, чьмки ве дәрэщеда пашда-к'этьи ve храб һ'ӧкӧми сэр ve йёке бькъ, мэжи жь хчэ-лийа авдайи эк'не бльнд бе стэндые.

Пэй хәбэрдана Нэв. Алек'-сеевскир'э дәстьб р'ахдака-лед министред малһәбуна р'есфликиед т'фарди-гӧндитие (йане министред дәранин у зэг'ирәкърына һа-сьлэта малһәбуна гӧндитие) буи.

Сата дәwсьгьтие садре Совета Министред Р'УССФ-ресыш у министре федера-сиа Урысетйё дәранин у за-г'ирәкърына һасьлэта мал-һәбуна гӧндитие *Л. И. Мак'-симов* хбэрда.

❦❦❦

Москва. 11-е февра-ле (ТАСС). — Ирә р'уньштына дленумейа сбеда мэж'илед э'есфлйкаед т'фарие —министред малһәбуна гӧндитие, йане министред дәранин у зэг'ирәкърына һасьлэта малһәбуна гӧндитие бь р'эхдаклад пешда һатьи.

Гава wан р'эхдаклада дь-бьлейи, тӧ бь wе к'але дь-һ'эси, мэжи һ'эму цмаэ'тед Т'Р'СС фратие бь һарэк'этэ-ки чәwайи зорва бона инте-сификасеа малһәбуна гӧн-дитие зэг'ирәкърие дьқьи. Р'эхдаклада эw хэмхӧри-йёй сэрэкэ, йё бона бльидьк-рына эк'индайине у бәрэвкъ-рына нане т'ӧмәри. кӧ һ' име т'эмәмийё дәранина малһә-буна гӧндитийё, те т'эне.

Федерасиа Урысете, чәwа кӧ дӧй министре Р'УССФ дәранин у зэг'ирәкърына һа-сьлэта малһәбуна гӧндитие *Л. И. Мак'симов* э'лам кьр, пьрс данийэ-не һ'эвтэалнеда дәранина нане т'ӧмәри бь-һинь-ьо һ'этани 8.6—9 мили-ард п'ути. Чәwа э'йана, т'э-мамийа wалет наwа тэм'а-мийа т'әрда хчэда щара э'ьлыи һәр т'эне сала 1962-а 9 милиард п'ут нан бәрэвкъ.

Р'УССФ-да пешдачуйина һайа бльид ve бь сайа эк'и-дайина бльид сэр һ'име бь фратн хбтандыа ахна к'и-мисе., фракърына хчалийа авдайи, механизасеа дәранинёй комплек'сие у бльидьк-кърына т'эмамийа дәрэща культура хчэлибешқърқырые бе миасэркърые. Мэсала, һатйа к'ьшькърые. wэжи на-һ'иед. Кадейэа Шьмалеэ-немда эк'дайина һәр һектарэкэ культуред һ'эбе нан бльидьк у бьгънынэ һ'этани 45—50 сентнери.

Федерасиа Урысетед гэлэк тьшт те кърые. wэжи һа-сила исал дәранина нан бльно эедэкърые, бь wи һ'эса-би, кӧ 5,7—5,9 милиард п'ут нан бәрэвкъи. Эва йёка ме мэщале бьда, wэжи 2.341 — 2.500 милион п'ут нан бьфы-рошно дәwлэте. Р'УССФ-ӧ т'ӧ щара эwэ ve нэкьрё э'мбара дәwлэте.

Бь сайа чь эв пьрсданина ve бе қәдандые, эгэр ve йёке һ'эсәб ньлды, жэки федерасиаеда мэзила чандь-нийа культуред һ'эбе нан ve сэр щараща сала 1963-а бь-мино?

300 милион п'ут нан ve бь сайа ve йёке эедэ бе стэн-дые, чьмки ve чандьниед һ'эбе нан ахпкьи; паиээ жи ve эп'ещэ эк'не эедэ бьды, е кӧ бь. 7 милион һектара жь сала пар эедэ һәтйа чандьне Ӧ'йана. wэжи ль нэ-һ'иед щонубе у зона хчэлийа мэрк'эзийёй р'ыш эк'не нане паиээ дйа р'ежэ, нэ кӧ бһарэ. Хенжь ve йёке иеда чандьнийа культуред һ'эбе нан ль сэр хчэлийа авдайи ve бь. 200 һ'эзар һектарава бе эедэкърые.

Ле р'езерва эедэкърына бәрэвкърына нане сәрэкэ ль сәр мэзилед авдайи эw бь-льндкърына эк'индайинёй.

Һатйа к'ьшькърые, wэжи федерасиаеда бь һ'эсәбһал-дана қәwлед һәр эонэкёйа конкрет культуред эк'ир'еж, бьгънын.

Пьрса малһәбуна нан ль Украинае дьмина чәwа щь-хӧле хэмхӧрйа органед пар-тиае. советие у малһәбуна гӧндитиёй әрһэдэ. Исал, министре малһәбуна Р'СС Украинае гӧндитие *М. С. Оливек* р'эхдаклада хчэда э'лам кьр, мэзила чандьни-йа культуред һ'эбе нан ль Ук-раинае бь дӧ милион һектара эедэ дьбэ. Ле эедэкъна-бэна бәрэвкърына нане т'ӧмәри бэре э'ьлы бь һ'эсәбе бльидькрына эк'индайине те бехофкърые, wэжи исал эк 2,5 милиард п'ути нәкемтьр нан бе стэндые, һәр колхоз-эж у совхозэкэ р'есфлйкаеда мэщалед конкрет тенэ сазькърые у миасэркърые. wэжи гәрэке чәwа чандьни-йа пәнзэ бецдэр бьқьи, эк'а-ра стэндые бәрэвкъи, чьмки-йа хчэлийа авдайи бьдно бь-льндкърына эк'индайинеда щики мэзьн дьдьно нава-ва дәранинеда бь фрэти р'ь-к'ьшькына щур'е т'ӧхме баш, илайи т'ӧхме нибриди-не.

Ль хчэлийа щонуба Ук-раинаейё авдане чандьнийа гэньме паиээ, кукуруз чьқас дьчэ эедэ дьбэ. Вьра 100 һ'эзар һектар бьрьщье бе чандьне.

Қазахстан т'эсаб дьбэ щце дәранина нане wэлети ньлды мэзьн. Дәwсьгьтие садре Совета Министред р'е-спубликаеи пешьи у министре дәранин у зэг'ирәкърына һасьлэта малһәбуна гӧндитие *Б. Н. Дворески* дьбежэ, wэжи э'рбе Қазахстанеи дем иди эк чар милиард п'утьи-нан эедэтьр, гэлэк р'ун, шир-дайо дәwлэте у ль т'эмами эw мьхс э'фу кьрьно, кӧ дәwлэте сэр хәрщ кьр'ёа.

Ле қәдэра дәранина һась-лэта малһәбуна гӧндитие у илайи йа нан һэла нэ әнгори wан мэщалана. ед кӧ р'есфлйкаеда һэнэ. Қазахс-стан дькарэ һәр сал жь ми-нардэк р'ут нан эедэтьр бо-на фротане бьда wэлет.

Ит'эни нан сала пашьи Қазахстанеи. Гӧндирийа фэрэ дьданэ сэр эедэкърына мэзилед чандьнийа. Нһа пьрс пешда һатйа, wэжи куль-тура хчэлибешқърқырые бь-дьно эедэкърые. Илайи хчэлибешқърына цешпа-wэлтэр'андя бь фратн те р'ь-к'ьшькърые, йа кӧ мэщале дьдэ, wэжи немайе хчэййи у һ'ӧкӧме эрозийё хчэ-йе жь дэсти бае кемкьи.

Пешдабрьына хчэлибе-шқърқырына авдане һ'эсәб дь-бэ мэщалэкэ фэрэ бона эе-дэкърына дәранина культуред нан у технике Қазахстане-да. Һ'эму мэщалед р'еспуб-ликае һэнэ. wэжи әэрэ э'р-дье авдане бьгънынэ 2,5 ми-лион һектари.

Сала исальи хбэтиед Қазахстане дь шэр'к'арийа бона нане н'ьр' пьрсе да-тиньэ пешийа хчэ 925 милион п'ут нан бьдно дэw-лате.

Интенсификасеа малһэ-буна, гӧндитие — эw пьрсэка п'ьр'шур'эйа. Бона ve йё-ке жи чәтьнә, wэжи мэрза һама ӧса ньлда у wан һ'эму пьрса һ'эсабка, ед кӧ wэк'и-лед р'еспубликаед т'фарие р'эхдаклаед хчэда сэр сә-кьини.

Министре малһэбуна Р'СС Белор'усиаейё гӧндитие *С. С. Скороганов* у галэкед ма-йии дэрһэда р'аст хбтандьна ахпеда хбэрдан. Бело-р'усиаеда, мэсалэ, бь к'омэк-дарийа бльмдара ини хэри-гед, мэлие хаританэрамед 80 солэпед колхоз у совхоза һэнэ, ед кӧ хәйсате ордйатед тоддайине нава хчэлиеда, тьршайа ve у тьштед майи-нэ, кӧ лазьмьи бона т'ошь-кьлыкърына хчэлибешқърқы-рына бльмие, инщан дьдьи-һэр щиа колхоз у совхозэд р'еспубликаеда һнибуна һ'и-ме. атрок'имае у хчэлибе-шқърқырые һатйа т'ошьклкь-рые.

Гэлэк р'эхдаклада гӧндирийа мэзьи дьдьно сэр ири-гед. Ф'эмдарийа, жэки дь р'эхдаклада дэwсьгьтие садре Совета Министред Уз-бекстане у министре да-ранин у зэг'ирәкърына һась-лэта малһәбуна гӧндитие *Х. А. Ергашева* ve йёке щие э'ьлы гьрт.

Нэв. Ирғашеи бь масала марза Хорезме, лъ к'ӧ сала пар эк'не пәмбәйи лапи бь-льнд wэлетда һата стэндые — 31 сентнер жь һектарэкэ, мэщалед э'рде авдане у хбтандьна ахпа к'имиаейё фэ-тор яишап да. Нйа Узбекс-танеда хбэтакэ мэзьи те кьрые бона эедэкърына хчэлибешқърқырына авдане. Эедэкърына дәранина пәмбӧ-р'э т'эвайи р'еспубликаеда пьрс пешда те к'ьшандые, wэжи дәранина нан, илайи, йё бьрьщ гэлэки эедэкьи.

Иро ль Плениума КМ ПКТ'С бь р'эхдаклад ӧса жи пешда һатьи — дәwсьгьтие садре Совета Министред р'СС Тащикстанеи пешьи. министре дәранин у зэг'ирәкърына һасьлэта малһәбуна гӧндитие *Х. Н. Мирзайанс* дәwсьгьтие садре Совета Министред р'СС Гӧрщстане, министре дәранин у зэг'ирәкърына һасьлэта малһәбуна гӧндитие *З. В. Гелдиашвили*, дәwсьгьтие садре Со-вьета Министред р'СС Молдавиае, министре дәранин у зэг'ирәкърына һасьлэта малһәбуна гӧндитие *М. И. Сидоров* у дәwсь-гьтие садре Совета Министред р'СС Киргизиаеи пешьи. министре дәранин у зэг'ирәкърына һасьлэта малһәбуна гӧндитие *П. Г. Иакимук*.

Гӥништэнә сафикьрына пьрсе

НЙУ—ЙОРК', 11-е феврале (ТАСС). Һ'ӧкӧмэта Ираде э'лам кьрийё, wэжи гъ-ӥништэнә файлдьне, кӧ wер' орта асэред һ'ӧкӧмэте у кӧрдада ль шьмала Ираде бэгъдадае эгьлымдьне, агентийа ЙУПИ сар һ'име р'адиоа Бэг'дадае э'лам дькэ.

❦❦❦

Бэг'ДАД. 11. (ТАСС).— Министре культурае у сэрэкаеитийа Р'есфлйка Ираде Фэрһ'ад Әһй эваре бь р'ядное у дурзитьнока бэг'дадае э'ламтийа президент Э'ръф да. дәрһэда ve йёкеда, wэжи гӥништэнә файдьнэна проблема-кь'рдайэ э'дьли.

Э'ламтиеда те готьие: анагро-ри к'ьрди дәwлэте у бь һ'асәбһал-дана ve йёке, кӧ к'ӧрда щабә гаэ-зийа һ'ӧкӧмэте баш да, wэжи вэгэ'ра сэр э'мре хwэйи нормал у ьыьт'ахйа "империалиста бьдно ньлдане у анагори э'ламтийа Мӧстафа Барзани һ'ӧкӧмэте орга-на бона қәбулкь:

1. Һ'ӧкӧмэт дь һ'удуе р'еспубликэ Ираедеа к'афкятне дьдэ эх-тиярийа к'ӧрдайа мэзьне. Эw йёке ve конституэна wэ'дэлида бе нвиде-ле.

2. Һ'эму нэвсед, кӧ wэ'дэ қэwмийьлед цмалае һатьыо һ'эбскьрьне, wэ'дэ — пер'а бена элакьрын у э'фукърые, ле секвестр (ньшьи) ль сэр т'эмамийа һабуна wан ve ньлдане.

3. Идаред ыи дь нэй'нед цмаэ-леда ve бена дасэкындые.

4. Һ'эму хчэйр'ёт'ё у ӧрьлъ-ньлд wэлетда һата стэндые — 31 сентнер жь һектарэкэ, мэщалед э'рде авдане у хбтандьна ахпа к'имиаейё фэ-тор яишап да. Нйа Узбекс-танеда хбэтакэ мэзьи те кьрые бона эедэкърына хчэлибешқърқырына авдане. Эедэкърына дәранина пәмбӧ-р'э т'эвайи р'еспубликаеда пьрс пешда те к'ьшандые, wэжи дәранина нан, илайи, йё бьрьщ гэлэки эедэкьи.

Иро ль Плениума КМ ПКТ'С бь р'эхдаклад ӧса жи пешда һатьи — дәwсьгьтие садре Совета Министред р'СС Тащикстанеи пешьи. министре дәранин у зэг'ирәкърына һасьлэта малһәбуна гӧндитие *З. В. Гелдиашвили*, дәwсьгьтие садре Со-вьета Министред р'СС Молдавиае, министре дәранин у зэг'ирәкърына һасьлэта малһәбуна гӧндитие *М. И. Сидоров* у дәwсь-гьтие садре Совета Министред р'СС Киргизиаеи пешьи. министре дәранин у зэг'ирәкърына һасьлэта малһәбуна гӧндитие *П. Г. Иакимук*.

5. Дьй'ьлдүяьрьнед, кӧ барае да-нибуна сар р'азикьрына нэй'нед цмаэ бь хӧрэкъ, wэ'дэ бенэ һьа-дане.

6. Комисиа мохсус ve бе сэзькъ-рые бона мисаркърына wэн мэщала. Нәвсед, кӧ эийан гьнйанэ-не, ve һэqнаэта ve эийане бьдне.

7. Эw хӧдәнед хwээне, ед кӧ р'ье ньшьандьна бэнйдед Дербендие— Хан у Дөйканда эийан гьнйандьи хwээлийа wэн, ve һэqйата ve эи-йане бьдне.

8. Һ'ӧкӧмэте һ'эму мэщала бона ве йёке сазькэ, wэжи бөрзэйибабуне ньлы цмаэ бехофкъ, у гӧмане ди-йар эдьи кӧ әрта к'ӧрда у р'аб-бада йәктийа мэтие ve бе хwэй-кърые бона шэр'к'арийа мэдьыи имперализме. Һ'ӧкӧмэт дэwсь-да, ve т'эмамийа һэрэк'эте хwэ бьдэ хәбате бона мисаркърына әхтийарнед wанә бь қәнуни.

9. Һ'эму министред һ'эмщад ve қрара иэньрьна бона қәдандьна э'ьсасимед ве э'ламтие.

Дӧй эвэре р'адио у дурди-ьнока Бэг'дадае газийа сэроке к'ӧрда Мӧстафа Барзани бәрбь бь-нэзиед к'ӧрда э'ламькр, ьь к'ё те готьие:

Бред мьиэ э'эиз! Ма газийа президентеи дәрһэда мисаркърына йәктийа Ираде у шэр'сэкнандьне да ь'асәб ньлда у қрар кьр, кӧ шер' бьдно сэкнандьне, ваэ'р'эща-мьлед хчэ бона хбата э'дьли, ма-мьлае бьдно дичнед мьтие, кӧ жийина э'дьли бехофкьи у ve мэ-щале бьдно хбате, wэжи дь һ'ьду-е Ираедеа бьгънжна мисаркърь-на әхтийарнед ж'ӧрдайа мэтие.

Кемасийа зутьрәке бьднә һьлдане

Хәбатчиед малһәбуна р'еспубликаейә гӧндитие бона миасәркьрьна qраред Пленума КМ ПКТ'С декабре у qраред qӧр'лт'а ПКӘ 23—а qәwата хwә мобилизасиа кьрнә у һәр тьшти дькьн, wәки даранина һасьләта малһәбуна гӧндитие бь чапәкә мәзьнва бьднә зедәкьрьне, р'ьнд т'вдарәке чандьнийа бһаре бьбиньн у исал жь култоред малһәбуна гӧндитие әк'не бльнд бьстиньн.

Нһа, гава иди һьндьк майә, кӧ дәстбь хәбата чандьнийа бһаре бьбә, гәләк малһәбунед сәрwертийа Красноселскейә дәранинеда һечхәмие дькьн, п'ак гӧһ наднә сәр ве хәбата фәрз, т'әмьзкьрьна т'охьм, т'әзәкьрьна техника малһәбуна гӧндитие, щигӧһастьна ахпе храб данә т'әшкилкьрьне. Малһәбунед сәрwертиеда wәкә 170 тонна т'охме щәһ у 1.400 тонна т'охме картола кемә. Хенжь ве йәке 300 тонна т'охме ще жи нә анәгори кондисиа дәwләтейә у бона чандьне дәст надә.

Гәләк колхоз у совхозед ве сәрwертиеда п'ак wе пьрсева мьжул набьн, кӧ ахпе бьгӧһезнә зәвийа. Бь һ'әсабе 20-е йанваре дәwса 23.600 тонна ахпа щи, кӧ бь плане һатйә к'ьвшкьрьне, колхоз у совхоза һәр т'әне 4.690 тонна ахп гӧһастьнә дәште. Алие щигӧһастьна ахпеда колхозед гӧндед Орщоникидзе, Нор—Башк'енде, Мартуние у Йанг'ап'ае гәләки пашда дьк'әвьн.

Қолхоза гӧнде Щилие гәрәке һ'әтани дәстпебуна чандьнийа бһаре 1.500 тонна зьрмьхе бьбә нава зәвийа, ле һәр т'әне 70 тонна бьрйә, колхоза гӧнде Жорже дәwса 700 тоннаед тер'а дити, т'әне 30 тонна, колхоза гӧнде Аг'булаг'е дәwса 2.300 тоннаед кьвшкьри, 113 тонна ахпа щи бьрьнә дәште.

Малһәбунед сәрwертийа Красноселскейә дәранине ахпа мәдәние гәләки һьндьки дьстиньн. Аwа, мәсәлә, әwана сала 1963—а бь плане гәрәке 800 тонна ахпа мәдәние бьстәнда, ле бь һ'әсабе 20-е мәһа йанваре т'әне 55 тонна ахпа мәдәние һатйә стәндьне. К'иләра п'ара Красноселскейә „Селхозтехникае"—да т'әне 64,5 тонна силитра у 4 тонна жи ахпа калие һәйә. Әв ахпа гәләки һьндькә у т'ера малһәбунед сәрwертие накә. Сәрәкванед "Селхозтехникае" гәрәке зутьрәке мәщалед фәрз бьә'фриньн у ахпа мәдәние биньн у малһәбунед сәрwертие бь ахпева бьднә р'азикьрьне.

Шӧхӧле т'әзәкьрьна техника малһәбуна гӧндитие жи колхоз у совхозед сәрwертиеда п'ак пешда начә. Жь 94 тракторед кӧ малһәбунед сәрwертиеда һәнә, т'әне 64 трактор һатнә тәзәкьрьне. Хәбата т'әзәкьрьна к'отана, р'езр'әша у машинед малһәбуна гӧндитиейә майин жи п'ак пешда начә.

Һьнәк колхоз у совхозада р'уе т'ӧнәбуна п'аред трактора у машинайә запаседа т'әзәкьрьна техникае дәрәнги дьк'әвә, чаwа, мәсәлә, совхоза Ч'амбараке у һьнәк малһәбунед майинда. Ве совхозеда щие сәргьрти т'ӧнә, трактора у машинед майин дәрва т'әзә дькьн. Фә'мдарийә, wәки бәр сӧр' у сәрме т'әзәкьрьна машина бона механизатора гәләки чәтьнә. Әwана бь щур'әки, ләзо-бәзо техникае т'әзә дькьн у әва йәка храб һ'ӧкӧми сәр башбуна хәбата т'әзәкьрьна техникае дькә.

Гәрәке ӧса жи бе готьне, wәки һьнәк малһәбунада п'ак хwәйтие ль техника малһәбуна гӧндитие накьн, машина дәрва бәр шьлие у шоие дьһельн, паши к'ӧтакьрьна хәбате машина жь һәр'ие у хwәлие т'әмьз накьн.

Партиа Қомунистие у Һ'ӧкӧмәта Советие бона вьрһада интенсификасиа дәранина малһәбуна wәлетә гӧндитие мәщалед фәрз у конкрет дьә'фриньн. Пленума ҚМ ПКТ'С феврале, кӧ нһа п'айтәхте Wәтәне 'мәйи мәзьн — Москваеда хәбата хwә пешда дьбә, шә'дәтийа хәмхӧрийа партиаейә мәзьн дьдә бона дһа пешдабьрьна малһәбуна гӧндитие у һ'алхwәшкьрьна щмаә'те.

Сәрwертийа Красноселскейә дәранине, комитеа сәрwертиейә партиаейә гӧнда готи сәрәкванед колхоз у совхозар'а т'әвайи т'әмамийа qәwата хәбатчиед гӧнд бьднә мобилизасиакьрьне, хәбата хwә анәгори хwәстьнед р'ожа иройин бьднә т'әшкилкьрьне, кемасиед кӧ нава т'ьвдарәкдитьна чандьнийа бһареда һәнә, зутьрәке бьднә һьлдане.

С. Сиабандов

сәрәке сәрwертийа министрийа Р'СС Әрмәнистанейә дәранин у зәг'ирәкьрьна һасьләта малһәбуна гӧндитие алие кадрада.

ДӘСТАНИНЕД СПОРТСМЕНЕД СОВЕТИЕ

Олимпиада нәһайә сьпи Австриаеда бь дәстанинед спортсменед советиева хьлаз бу. Wә'де листьқед олимпиадаейә звьстанеда һәла т'ӧ к'әсир'а ль һәв нәһатйә әwqас медала хwәр'а бьбьн, чьqас кӧ спортсменед советие бьрьнә Wәт'ән.

Қ'ома мә дь листьна олимпиада дәрбазбуйида р'екорд дәстани у һ'әвт медалед призие стәнд. Ле нһа жь wе р'екорда колективие дәрбазтьр бунә. У диса к'ома Т'Р'СС. Спортсменед советие 11 медалед зер' бьрьн. Һәрсе к'омед, кӧ пәй йа Т'Р'СС дьһатьн бь т'әвайи ньқарьбун әwqас „зер'и" т'опкьн.

Олимпиада сьпи Австриаеда йа лапә мәзьн бу. 1.300 спортсменед 36 wәлата бь хwәнәһевшанди бона щие ә'wльн шәр'к'ари дькьрьн. Һьлбәт алт'кьрьн нава әwqас спортсменада тьштәки һеса нибу.

— Һ'әму спортсмен,— сәрәке делегасиа советие, сәдре советa т'фаqа һәвалти у т'әшкиләтед Т'Р'СС спортие Йу. Д. Машин готә мqаләдаре ТАСС—е, бона һ'ӧщәта олимпиадае р'ьнд һазр бьбун. Р'астә, һ'ӧщәтчи гәләк бун, ле щаһьлед мә дь һ'але шәр'к'арейи бльндда алт'кьрьн, бәрк'ти, мерани у хwәнәһевшандьн нишан дьдан. М'әнийа ачьхиед мә олимпиадаеда әwә, кӧ спорта советие йа массаийә у т'әшкиләтед партиае, комсомола, т'фаqед п'ешәк'арие гӧһдарикә мәзьн дьдьнә сәр спорте.

— Т'әмамийа wәлате мә,— һәв. Машин гот,— мерхасед хwә—олимпиадавана р'ьнд нас дькә. Пешдаһатьна фигурвана—Л. Белоусовае у О. Протопопов, ләк'анвана—В. Меланин у К. Бойарских, шмтокчи—Антс Ант'сонә мәшур, ачьхиед „ханьма буз" Лидиа Скобликоваейә нәбинайи, алт'ндариед к'ома жьнайә ләк'ание эстафетеда у һолванед мә щарәкә майин жи шәрәфтийа спортсменед мә — шәрәфийа ед лапә qәwат дьнйаеда да избаткьрьне.

— П'ешк'еша лапә мәзьн бона мә һ'әмуйа,— һәв. Машин гот,— әw сьлавкьрьна Никита Сергеевич Хрушчове мәйи ә'зизи бавтие бу, йа кӧ qәwат да спортсменед советие.

Жь наве т'әмамийа к'оме һәв. Машин р'азибуна хwә да һ'әму мәрьвед советие, ед кӧ жь спортсменед Т'Р'СС баwар дькьрьн, дьк'әтьнә һ'әйра wан, бь һ'әзара нәмед славкьрьне дьшандьнә Австриае. Әм,— сәрәке делегасиа советие гот,— т'ьме к'омәкдарийа щмаә'та хwә дьһ'әсйан. У wе йәке т'ьме qанат дьда спортсменед мә бона ә'фатийа.

... Агьре олимпиадае весийа, е кӧ шәмал дьда ләщә мәзьн. Ле достийа спортсменед һ'әму wәлата бой хатьре ә'длайа дьнйае сар набә. Бьра һ'ӧщәт т'әне ә'рафе спортиеда һәбьн.

Ван незикайа Токио wе эстафета олимпиада звьстане һьлдә. Листьқед олимпиада һавинейә һ'нжда ль пешийа мәнә, спортсменед советие бона wан һазьр дьбьн. (ТАСС)

Ве аг'ьрие ль р'әх мала гӧнде Бамбакашатейә културае (нәһ'ийә Һоктемберйане) к'ома к'ӧрдайә к'лам у р'әqасе һатйә т'әшкилкьрьне.

ШЬҚЛДА: ӧзвед к'оме wәхте щер'бандьне. Мьразе Ә'гит у Р'за Әмьр дьр'әqьсьн.

Фото йа А. ЩРАГ'АСПАНЙАН

К'е занә аг'рйа мәе чаwа буйа, әгәр...

Дәрһәqа wе qәт'леда диа мьн мьнр'а шьровәкьрйә. Һәр тьшт ӧса фәр'ьһ' у зәлал дьһатьнә бәр ч'ә'ве мьн, wәки, мьн т'ьре әз жи wанр'а бумә. Дьлке мьни бч'ук дьп'рпьти, нәиньқед печ'ие мьн гоште кә'фед дәстед мьнда р'удьньштьн, мьн һерса ньзаньбу чь бькра. Т'әне һесра ч'ә'ве мьнр'а давит. Диа мьн, кӧ дьдит, wәки әз бәр хwә дьк'әвьм, бәр дьле мьнда дьһат, әз һ'әмез дькьрьм у дьгот: „Бәр хwә нәк'әвә, кӧр'е мьн, чь кӧ мә дитийә, тӧ гәрәке нәбини".

Баве мьн — Һакоб Ширакчйан, ч'ә'вед хwә вәдькә—вәнакә, зӧлме у qәт'ле дьбинә, дьбинә, wәки чаwа т'ьркед хунхӧр хwәстьнә т'әмамийа щмаә'тәке жь р'уе дьне бьднә һьлдане.

Р'ожәкә ахлевейә шьли бәр ч'ә'вед wи бав у бре wи дькӧжьн, ле әw бь тәһәрәки жь бәр шуре wан хьлаз дьбә, хwә р'йа хәрибие дьгрә, дьчә — хwәхwә жи ньзанә к'ӧда. Һәма wе сале, wәхте, р'әвә-р'әве, әw р'асти һәвала ә'мре хwә — Сируша дәлал те. Һәрдӧ т'әвайи дьгьһижнә Либанане, вьра жи һәвдӧ дьстиньн.

Бажаре Бейрут'еда жьн у мере щаһьл дьхәбьтьн, мале датиньн, дьбьнә хwәйе к'ози к'ӧлфәта.

Сала 1926—а, wәхта әзи дӧ сали бум, баве мьн wәфат бу. Qар'анийа мале дьк'әвә стӧе диа мьнә сәхир. Әwе әз у бре мьни мәзьн һивийа хушка мьн дьһишт у дьчу. Эваре дәрәнг вәдьгәр'ийа у мина ч'ьвика, кӧ щущьқед хwәр'а хӧрәк тинә, һәр йәки мә пари нан дьдае у әм р'адьзандьн.

Р'ожәке жи диа мьн зу вәгәр'ийа. Пәй мьрьна баве мәр'а мә щара ә'wльн к'ән ль сәр деме wе дит. Әwе нан да мә у гот, wәки сбеда wе нәхwәшханеда бьхәбьтә у т'ьме пә'ри нане мәе һәбә.

Wәки диа мә бь чь чәтьнайи у щәфайи әм хwәй кьрьнә, нәһиштийә кӧ әм бьрчина бьмьрьн, мә пәй салед дьрежр'а фә'м кьр: мә бь ч'ә'вед хwә дьдит, wәки чаwа диа мә жь wә'дә зутьр дьч'ьлмьси, пир дьбу. Паше, wәхте әм иди фьр'а к'әтьн, әwе мәр'а шьровәкьр, wәки нәхwәшхана америкиеда, бона пә'ри нан мәр'а бинә, чьqас чәрчьрийә, р'ожед чьqас гьран дәрбаз кьрйә.

Бре мьни мәзьн щәм солдьруки чаwа шагьрт хәбьти, әз жи, р'астә, нә wәхте мьн хәбате бу, хәбьтим у әw пари нане кӧ диа мә wәхтәке мәр'а дани, мьн у бре хwә qазанщ дькьр. Мә нәһишт, wәки диа мә бьхәбьтә.

... Жь бира мьн начә, хортед һәвале мьн, к'т'еб бьн млада, дьчунә мәк'т'ба, ле мьн дьлазанд, wәки гавәке зу бьгһижмә щие хәбате, кӧ бькарьбьм сәре хwә хwәйкьм.

... Ле р'ожәке щаба хере сәр мәда һат.

Қ'әсьри әз жь хәбате вәгәр'ийамә мале, диа мьн әз һ'әмезкьрьм у гот: „Галуст, кӧр'е мьн, мьзгинйа мьн тәр'а, әм дьчьнә wәт'әне хwәйи де". Әз кӧ р'уньштьм, әwе йәко-йәко шьровәкьр, wәки щаба ә'рза wана һатйә у изна wан данә, кӧ һәр'нә Әрмәнистана Советие.

Әw сала 1946—а бу. Дәвә-дәви 18 салайә, кӧ әм һатьнә. Хьйалед мьн вьра миасәр бун. Бре мьн пер'а- пер'а хәбьти, ле әз һин бум, мьн дәһ сали к'ӧта кьр, нһа жи... чь бежьм, һәр тьшт бәр ч'ә'ве wәйә.

Сала 1956-а, пәй к'ӧтакьрьна мәк'т'ебер'а әз хәбтим.

Нһа, wәхте кӧ әз щарна сәр п'ьра соqаqа Киевйанер'а дәрбаз дьбьм, wе чекьрьна ә'сабәр'а фьр'нах дьбьм. Нә ахьр әмәке мьн жи нава wе чекьрьнеда һәйә!.. Р'ожа кӧ п'ьра т'әслими хәбате кьрьн, комитеа бажаре Ереванейә партиае т'әви гәләк чекьрчийа әз жи бь сәһ'әтәкева р'әwа кьрьм. Әw сәһ'әта биранинәкә һәрә башә бона мьн.

Сала 1960—и дәргед института Ереванейә зманед дәрәкә бона мьнжи вәбун, п'ара дурәкәда һатмә qәбулкьрьне. We сале жи вьра — завода Ереванейә сәһ'әтада әз һьлдамә сәр хәбате. Нһа иди апаратчимә, п'аред сәһ'әтед сәр истола чедькьм. Әз сәр шәш апарата дьхәбьтьм, һәр йәк жь wан п'арәкә сәһ'әте чедькә. Һәр тәһәри дькьм, wәки жь һәвалед хwә пашда нәминьм, нә ахьр сеха мәйә автомат бона стәндьна наве хәбата комунистие шәр'к'арие дькә!

Бона ве йәке жи мьн бор... һлдайә сәр хwә у р'оже дә... са 1.800 п'аред сәһ'әта 200... һ'әби бәрдьдьм, плана х... йә р'оже жи бь 120 сәләф... дьqәдиньм.

Әз у к'ӧлфәта хwә һәр м... 350—400 манати дьстин...

Һәр щар, wәхте кӧ айль... хwә тинмә мале, даика м... ч'ә'ве мьн дьнһер'ә у әз ... дәрдьхьм, wәки чь дьхwә... бежә, әз те дәрдьхьм, wә... даика мьн чаwа р'ож ... р'ож щаһьл дьбә у ча... бәхтәwарийа әwләде х... wа дьбә.

Ви тәһәри Һакоб Шира... чйан сәрһатийа хwә к'ӧ... кьр.

Wәхта дьчи сеха дәст... ханейә автомат сәр дива... пешбәр т'әхтәки сори мә... дьбини. Феза т'әхтә бь һ'... фе зер'ин нвисинә „Пеш... нед һ'әвтсалие". Һәжма... навнишайә ә'wльнда дху... Галуст Һакоби Ширакчй...

ӘГИТЕ ХӦДО

Дәwса р'едактор
ҚАЧАХЕ МРАД

„РИА ТАЗА" 69180

Адреса р'едаксиае у т'елефонед wе: Ереван, соqаqа Терйан № 69. Т'елефон: р'едактор — 2-52-41, к'атьбе щабдар — 2-83-80, сәрwеред п'ара — 2-07-78.

Типография № 2 Главного управления издательства и полиграфической промышленности Министерства культуры Армянской ССР, ул. Кнуняна, 8. ВФ 0304